

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. lapkričio 14 d.*

„Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose — Pamatinis sprendimas 2005/214/TVR — Abipusio pripažinimo principo taikymas finansinėms baudoms — Teismas, turintis jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose — „Unabhängiger Verwaltungssenat“ pagal Austrijos teisę — Sprendimą vykdančios valstybės teismo vykdomos kontrolės pobūdis ir apimtis“

Byloje C-60/12

dėl *Vrchní soud v Praze* (Čekijos Respublika) 2012 m. sausio 27 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2012 m. vasario 7 d., pagal ES 35 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl finansinės nuobaudos, skirtos

Marián Baláž,

vykdymo

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, L. Bay Larsen, T. von Danwitz ir A. Borg Barthet, teisėjai A. Rosas, J. Malenovský, A. Arabadžiev, C. Toader (pranešėjas) ir E. Jarašiūnas,

generalinė advokatė E. Sharpston,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2013 m. kovo 12 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek, J. Vlácil ir D. Hadroušek,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* M. Russo,
- Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos B. Koopman ir C. Wissels,
- Austrijos vyriausybės, atstovaujamos C. Pesendorfer ir P. Cede,
- Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Falk ir K. Ahlstrand-Oxhamre,
- Europos Komisijos, atstovaujamos R. Troosters ir Z. Malůšková,

* Proceso kalba: čekų.

susipažinęs su 2013 m. liepos 18 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms (OL L 76, p. 16), iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, p. 24; toliau – pamatinis sprendimas), 1 straipsnio a punkto iii papunkčio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant vykdomąją bylą, susijusią su Čekijos piliečiui M. Baláž už Austrijoje padarytą kelių eismo pažeidimą skirtos baudos priverstiniu išieškojimu.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Pamatinio sprendimo 1, 2, 4 ir 5 konstatuojamosiose dalyse numatyta:
 - „(1) 1999 m. spalio 15–16 d. Tampereje susirinkusi Europos Vadovų Taryba patvirtino abipusio pripažinimo principą, kuris turėtų tapti teismo bendradarbiavimo civilinėse ir baudžiamosiose bylose Sąjungoje pagrindu.
 - (2) Abipusio pripažinimo principas turėtų būti taikomas teisminių arba administracinių institucijų skiriamoms finansinėms baudoms, siekiant palengvinti sprendimų dėl tokių baudų vykdymą valstybėje narėje, kuri nėra valstybė, kurioje baudos yra paskirtos.
- <...>
- (4) Šis pamatinis sprendimas taip pat turėtų būti taikomas finansinėms baudoms, paskirtoms už kelių eismo taisyklių pažeidimus.
- (5) Šiame pamatiniame sprendime gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų Sutarties 6 straipsnyje ir išdėstytų Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje [(toliau – Chartija)], visų pirma jos VI skyriuje.<...>“
- 4 Direktyvos 1 straipsnyje „Sąvokų apibrėžimai“ suformuluotas taip:

„Šiame pamatiniame sprendime:

- a) „sprendimas“ – tai galutinis sprendimas, kuriuo reikalaujama, kad fizinis arba juridinis asmuo sumokėtų finansinę baudą tais atvejais, kai sprendimą priėmė:

<...>

- iii) sprendimą priėmusios valstybės institucija, išskyrus teismą, už teisės normas pažeidžiančias veikas, už kurias baudžiama pagal sprendimą priėmusios valstybės nacionalinę teisę, jeigu konkrečiam asmeniui buvo sudaryta galimybė išnagrinėti jo bylą teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose;

<...>

b) „finansinė bauda“ – tai prievolė sumokėti:

i) sprendime nustatytą pinigų sumą, priėmus apkaltinamąjį nuosprendį už nusikaltimą;

<...>

c) „sprendimą priėmusi valstybė“ – tai valstybė narė, kurioje buvo priimtas šiame pamatiniame sprendime apibrėžtas sprendimas;

d) „sprendimą vykdančioji valstybė“ – tai valstybė narė, kuriai buvo perduotas sprendimas, siekiant jį vykdyti.

5 Pamatinio sprendimo 3 straipsnyje „Pagrindinės teisės“ numatyta:

„Šis pamatinis sprendimas nekeičia įsipareigojimo gerbti [ES] Sutarties 6 straipsnyje įtvirtintas pagrindines teises ir pagrindinius teisės principus.“

6 Pamatinio sprendimo 4 straipsnio 1 dalyje numatytas sprendimo kartu su ant standartinio blanko surašytu liudijimu perdavimas „[valstybei narei], kurioje fizinis arba juridinis asmuo, dėl kurio buvo priimtas sprendimas, turi turto arba pajamų, kurioje fizinis asmuo įprastai gyvena arba kurioje yra juridinio asmens registruota buveinė“.

7 Pamatinio sprendimo 5 straipsnyje „Taikymo sritis“ išvardyti pažeidimai, dėl kurių priimti sprendimai yra pripažįstami ir vykdomi pagal pamatinį sprendimą. Konkrečiai šio 5 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Pagal šio pamatinio sprendimo sąlygas ir netikrinant veikos dvigubo baudžiamumo, sprendimai pripažįstami ir vykdomi už šiuos nusikaltimus, jeigu už juos baudžiama sprendimą priėmusioje valstybėje ir kaip jie yra apibrėžti sprendimą priėmusios valstybės teisės:

<...>

— elgesys, pažeidžiantis kelių eismo taisykles, <...>“

8 Pamatinio sprendimo 6 straipsnyje „Sprendimų pripažinimas ir vykdymas“ skelbiama:

„Sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentingos institucijos, nereikalaudamos jokių papildomų formalumų, pripažįsta joms pagal 4 straipsnį perduotus sprendimus ir nedelsdamos imasi būtinų priemonių, kad jie būtų vykdomi, išskyrus atvejus, kai kompetentinga institucija nusprendžia taikyti 7 straipsnyje numatytą pagrindą nepripažinti ar nevykdyti sprendimo.“

9 Pamatinio sprendimo 7 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatyta:

„2. Sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija <...> gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti sprendimą, jeigu yra nustatyta, kad:

<...>

„g) pagal 4 straipsnyje numatytą liudijimą atitinkamas asmuo rašytinės procedūros atveju pagal sprendimą priėmusios valstybės teisę nebuvo asmeniškai ar per atstovą, kompetentingą pagal nacionalinę teisę, informuotas apie savo teisę ginčyti bylą ir pasinaudojimo tokia teisių gynimo priemone terminus;

<...>

„i) pagal 4 straipsnyje numatytą liudijimą asmuo asmeniškai nedalyvavo teisiniame nagrinėjime, po kurio buvo priimtas sprendimas, išskyrus atvejus, kai liudijime nurodyta, kad pagal kitus sprendimą priėmusios valstybės nacionalinėje teisėje nustatytus procesinius reikalavimus:

i) laiku:

— asmeniui buvo asmeniškai įteiktas teismo šaukimas ir tokiu būdu jis buvo informuotas apie numatytą teismo nagrinėjimą, po kurio buvo priimtas sprendimas, laiką ir vietą, arba jis kitomis priemonėmis faktiškai gavo oficialią informaciją apie numatytą teismo nagrinėjimą laiką ir vietą tokiu būdu, kad buvo aiškiai nustatyta, jog jis žinojo apie numatytą teismo nagrinėjimą;

ir

— asmuo buvo informuotas, kad sprendimas gali būti priimtas, jei jis neatvyks į teismo nagrinėjimą;

arba

ii) žinodamas apie numatomą teismo nagrinėjimą, asmuo įgaliojo advokatą, kurį paskyrė atitinkamas asmuo arba valstybė, jį ginti teismo nagrinėjimo metu ir tas advokatas iš tiesų jį gynė teismo nagrinėjimo metu;

arba

iii) jam įteikus sprendimą ir jį aiškiai informavus apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kurių nagrinėjimo procese šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kurie suteikia galimybę bylą pakartotinai nagrinėti iš esmės, įskaitant naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti panaikintas, asmuo:

— aiškiai nurodė, kad jis neginčija sprendimo;

arba

— per taikomą laikotarpį nepareikalavo persvarstyti bylą arba nepateikė apeliacinio skundo;

<...>

3. 1 dalyje ir 2 dalies c ir g punktuose nurodytais atvejais, prieš nusprendama visiškai ar iš dalies nepripažinti ir nevykdyti sprendimo, sprendimą vykdančiosios valstybės kompetentinga institucija bet kuriuo tinkamu būdu konsultuojasi su sprendimą priėmusios valstybės kompetentinga institucija ir prireikus prašo jos nedelsiant pateikti visą būtiną informaciją.“

10 Pamatinio sprendimo 20 straipsnio 3 ir 8 dalyse numatyta:

„3. Kai dėl 4 straipsnyje nurodyto liudijimo kyla klausimas, kad galėjo būti pažeistos Sutarties 6 straipsnyje įtvirtintos pagrindinės teisės ar pagrindiniai teisės principai, kiekviena valstybė narė gali prieštarauti sprendimų pripažinimui ir vykdymui. Taikoma 7 straipsnio 3 dalyje nurodyta procedūra.

<...>

8. Bet kuri valstybė narė, kalendoriniais metais taikiusi šio straipsnio 3 dalį, kitų kalendorinių metų pradžioje informuoja Tarybą ir Komisiją apie atvejus, kai buvo taikyti toje nuostatoje nurodyti pagrindai dėl sprendimo nepripažinimo ar nevykdymo.“

Čekijos teisė

- 11 Čekijos teisėje numatyta, kad kitos nei Čekijos Respublika valstybės narės teismų priimti sprendimai skirti finansines baudas pripažinti ir vykdomi pagal Baudžiamojo proceso kodeksą. Čekijos teismų sprendimų priėmimo pagrindinėje byloje dieną galiojusios šio kodekso redakcijos (Baudžiamojo proceso įstatymas Nr. 141/1961, toliau – Baudžiamojo proceso kodeksas) 460o straipsnio 1 dalyje buvo numatyta:

„Šio skyriaus nuostatos taikomos pripažinimo ir vykdymo procedūrai, skirtai pagal Europos Sąjungos teisės aktus dėl baudžiamojo ar kitokio pažeidimo priimtam galutiniam sprendimui ar jo pagrindu priimtam kitokiam sprendimui,

a) kuriuo paskirta finansinė bauda,

<...>

jei ji baudžiamojoje byloje priėmė Čekijos Respublikos teismas <...> arba kitos <...> Sąjungos valstybės narės teismas ar tokios valstybės administracinė institucija, kurios sprendimus dėl baudžiamojo ar kitokio pobūdžio pažeidimų galima skusti teismui, turinčiam jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose <...>“

- 12 Baudžiamojo proceso kodekso 460r straipsnyje teigiama:

„1. Prokurorui pateikus rašytines pastabas *Krajský soud* [Apygardos teismas] per viešą posėdį nusprendžia, ar pripažinti ir vykdyti kitos Europos Sąjungos valstybės narės sprendimą dėl finansinės sankcijos arba baudos, kuri jam pateikė tos valstybės kompetentingos institucijos, ar atsisakyti ji pripažinti ir vykdyti. Apie tokį sprendimą pranešama atitinkamam asmeniui ir prokurorui.

<...>

3. *Krajský soud* atsisako pripažinti ir vykdyti kitos <...> Sąjungos valstybės narės sprendimą skirti 1 dalyje numatytą finansinę sankciją ar baudą, jeigu:

<...>

i) sprendimo pripažinimas ir vykdymas prieštarauja Čekijos Respublikos interesams, saugomiems pagal 377 straipsnį;

<...>

4. Jeigu nustatoma, jog yra 3 dalies c punkto i papunktyje numatytas pagrindas atsisakyti pripažinti ir vykdyti kitos <...> Sąjungos valstybės narės sprendimą skirti finansinę sankciją ar baudą, prieš priimdamas sprendimą nepripažinti ir nevykdyti tokio sprendimo *Krajský soud* kreipiasi į sprendimą, kurį prašoma pripažinti ir vykdyti, priėmusias kompetentingas valstybės institucijas su prašymu pateikti nuomonę, visų pirma siekdamas gauti visą sprendimui priimti būtiną informaciją; prireikus *Krajský soud* gali šių institucijų paprašyti nedelsiant pateikti būtinus papildomus dokumentus ir informaciją.“

Austrijos teisė

- 13 Austrijos teisės sistemoje skiriami „administracinio pobūdžio baudžiamosios teisės“ pažeidimai ir „baudžiamosios teisės“ pažeidimai. Abiem atvejais teisės pažeidimo padarymu kaltinami asmenys gali kreiptis į teismą.

- 14 Administracinių teisės pažeidimų bylų teiseną reglamentuojama 1991 m. Administracinių teisės pažeidimų įstatyme (*Verwaltungsstrafgesetz 1991, BGBl. I, 52/1991*; toliau – *VStG*). Pirmąja instancija tokius pažeidimus nagrinėja *Bezirkshauptmannschaft* (apygardos administracinė institucija, toliau – BHM). Išnaudojus teisių gynbos priemones šioje administracinėje institucijoje, kompetentinga apeliacinė instancija yra *Unabhängiger Verwaltungssenat in den Ländern* (toliau – *Unabhängiger Verwaltungssenat*).

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 15 2011 m. sausio 19 d. raštu Kufšteino BHM išsiuntė *Krajský soud v Ústí nad Labem* (Ūščio prie Labės apygardos teismas, Čekijos Respublika) prašymą pripažinti ir įvykdyti jos 2010 m. kovo 25 d. nutarimą skirti M. Baláž baudą už kelių eismo taisyklių pažeidimą. Prie rašto buvo pridėtas čekų kalba surašytas liudijimas, kaip numatyta pamatinio sprendimo 4 straipsnyje, ir „nutarimas skirti baudą“ („*Strafverfügung*“).
- 16 Iš šių dokumentų matyti, kad 2009 m. spalio 22 d. M. Baláž, vairuodamas krovinį automobilį su priekaba ir Čekijos valstybiniais numeriais, Austrijoje nepaisė kelio ženklo „Draudžiama važiuoti transporto priemonėmis, kurių masė viršija 3,5 tonas“. Už šį pažeidimą jam skirta 220 EUR bauda, o tuo atveju, jeigu per nustatytą terminą bauda nebus sumokėta, papildomai skirtas 60 valandų areštas.
- 17 Kaip matyti iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, Kufšteino BHM išduotame liudijime buvo minima, jog nagrinėjamas nutarimas yra kilmės valstybės neteisminės institucijos sprendimas, priimtas dėl teisės normas pažeidžiančių veikų, už kurias baudžiama pagal jį priėmusios valstybės nacionalinę teisę. Jame taip pat nurodyta, kad atitinkamam asmeniui sudaryta galimybė išnagrinėti jo bylą teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose.
- 18 Remiantis šiame liudijime nurodytais duomenimis, šis nutarimas tapo galutinis ir vykdytinas 2010 m. liepos 17 d. Iš tiesų šio nutarimo M. Baláž neapskundė, nepaisant to, kad jam pagal jį priėmusios valstybės teisę buvo pranešta apie galimybę jį apskusti pačiam ar per paskirtą arba pagal vidaus teisę priskirtą atstovą.
- 19 2011 m. gegužės 17 d. *Krajský soud v Ústí nad Labem* surengė viešą posėdį, skirtą Kufšteino BHM prašymui nagrinėti. Posėdyje, be kita ko, nustatyta, kad apie Kufšteino BHM nutarimą skirti baudą M. Baláž čekų kalba 2010 m. liepos 2 d. pranešė *Okresní soud v Teplicích* (Teplicės apylinkės teismas, Čekijos Respublika) ir jame buvo nurodyta galimybė per dvi savaites nuo pranešimo dėl jo pareikšti prieštaravimą žodžiu arba raštu, įskaitant elektroniskai, taip pat galimybė prieštaravime pateikti savo įrodymus ir apskusti nutarimą *Unabhängiger Verwaltungssenat*.
- 20 Pasibaigus procedūrai, *Krajský soud v Ústí nad Labem* konstatavo, kad M. Baláž nepasinaudojo galimybe apskusti („*Einspruch*“), ir priėmė sprendimą, kuriuo pripažino minėtą nutarimą ir paskelbė jį vykdytinu Čekijos Respublikos teritorijoje.
- 21 2011 m. birželio 6 d. M. Baláž šį sprendimą apskundė *Vrchní soud v Praze* (Prahos Aukščiausiasis Teismas, Čekijos Respublika). Kaip matyti iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą, jis nurodė, pirma, kad Kufšteino BHM išduotame liudijime pateikti duomenys gali būti ginčijami, antra, kad jos nutarimas negali būti vykdomas, nes jo negalima apskusti teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose. Pasak M. Baláž, pagal Austrijos teisę nutarimą dėl kelių eismo taisyklių pažeidimo galima apskusti tik *Unabhängiger Verwaltungssenat*, taigi, nesudaromos galimybės išnagrinėti jo bylą teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose.

- 22 Atsižvelgdamas į tai, *Vrchní soud v Praze* turi įvertinti, ar Kufšteino BHM priimtas aktas yra sprendimas pagal Baudžiamojo proceso kodekso 460o straipsnio 1 dalies a punktą, taigi sprendimas, kaip jis suprantamas pagal pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktį. Jeigu atsakymas būtų teigiamas, tuomet jis turėtų nustatyti, ar tenkinamos jo pripažinimo ir vykdymo Čekijos Respublikoje sąlygos.
- 23 Tokiomis aplinkybėmis *Vrchní soud v Praze* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

- „1. Ar [pamatinio sprendimo] 1 straipsnio a punkto iii papunkčio formuluotė „teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“ aiškintina kaip autonominė <...> Sąjungos teisės sąvoka?
2. a) Jei atsakymas į pirmąjį klausimą yra teigiamas, kokias sąlygas privalo tenkinti valstybės narės teismas, kuris turi teisę suinteresuotojo asmens iniciatyva nagrinėti bylą dėl šio asmens atžvilgiu priimto kitos nei pagal įstatymą įsteigto teismo institucijos (administracinės institucijos) sprendimo, kad būtų laikomas „teismu, turinčiu jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“, kaip tai suprantama pagal pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktį?
- b) Ar <...> *Unabhängiger Verwaltungssenat* <...> gali būti laikomas „teismu, turinčiu jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“, kaip tai suprantama pagal pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktį?
- c) Jei atsakymas į pirmąjį klausimą yra neigiamas, ar pamatinio sprendimo 2 straipsnio a punkto iii papunkčio sąvoką „teismas, turintis jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“ kompetentinga sprendimą vykdančiosios valstybės institucija turi aiškinti vadovaudamasi teise tos valstybės, kurios institucija priėmė sprendimą, kaip tai suprantama pagal pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktį, ar pagal valstybės, kuri sprendžia tokio sprendimo pripažinimo ir vykdymo klausimą, teisę?
3. Ar pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktyje numatyta „galimybė išnagrinėti jo bylą teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“ buvo sudaryta, net jei atitinkamas asmuo neturi galimybės iš karto prašyti išnagrinėti jo bylą „teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“, nes prieš tai turi skusti kitos nei pagal įstatymą įsteigto teismo institucijos (administracinės institucijos) sprendimą, o pateikus tokį skundą institucijos sprendimas netenka galios ir atnaujinama tos pačios institucijos procedūra, ir tik taip pagal ordinarinę procedūrą priimtas sprendimas gali būti skundžiamas „teismui, turinčiam jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“?

Ar siekiant nustatyti, ar buvo „galimybė išnagrinėti bylą teisme“, būtina atsakyti į klausimą, ar skundas „teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“, nagrinėtas ordinarine tvarka (t. y. pagal skundą dėl neįsiteisėjusio sprendimo), ar ekstraordinarine tvarka (t. y. pagal skundą dėl įsiteisėjusio sprendimo) ir ar „teismas, turintis jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“, pagal skundą pradėtoje byloje turi teisę nagrinėti visą bylą, t. y. tiek fakto, tiek teisės klausimus?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo ir antrojo klausimo a ir b dalių

- 24 Pirmuoju klausimu ir antrojo klausimo a ir b dalimis, kurie nagrinėtini kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar sąvoka „teismas, turintis jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“, kaip tai suprantama pagal pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktį, aiškintina kaip autonominė Sąjungos teisės sąvoka, ir, jeigu taip, kokiais kriterijais turi būti vadovaujama. Jis taip pat klausia, ar *Unabhängiger Verwaltungssenat* atitinka šią sąvoką.
- 25 Šiuo klausimu pasakytina, kad, priešingai, nei tvirtina Nyderlandų ir Švedijos vyriausybės, ir kaip savo išvados 45 punkte pažymėjo generalinė advokatė, negalima leisti, kad sąvokos „teismas, turintis jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“ reikšmę savo nuožiūra nustatytų kiekviena valstybė narė.
- 26 Iš vienodo Sąjungos teisės taikymo reikalavimo išplaukia: kadangi, kiek tai susiję su sąvoka „teismas, turintis jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“, pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktyje nėra aiškos nuorodos į valstybių narių teisę, šią sąvoką, kuri turi lemiamos reikšmės nustatant pamatinio sprendimo taikymo sritį, visoje Sąjungoje reikia aiškinti autonomiškai ir vienodai, atsižvelgiant į nuostatos, kurioje ji pavartota, kontekstą ir į šio pamatinio sprendimo tikslą (pagal analogiją žr. 2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Kozłowski*, C-66/08, Rink. p. I-6041, 41 ir 42 punktus ir 2010 m. liepos 16 d. Sprendimo *Mantello*, C-261/09, Rink. p. I-11477, 38 punktą).
- 27 Kaip tai ypač matyti iš pamatinio sprendimo 1 ir 6 straipsnių, taip pat iš jo 1 ir 2 konstatuojamųjų dalių, juo siekiama įdiegti veiksmingą sprendimų, kuriais galutinai skiriama finansinė bauda fiziniam ar juridiniam asmeniui už vieno iš jo 5 straipsnyje išvardytų nusižengimų padarymą, tarptautinio pripažinimo ir vykdymo sistemą.
- 28 Žinoma, kai dėl pamatinio sprendimo 4 straipsnyje nurodyto liudijimo, kuris pridedamas prie sprendimo skirti finansinę baudą, kyla klausimas, kad galėjo būti pažeistos ESS 6 straipsnyje įtvirtintos pagrindinės teisės ar pagrindiniai teisės principai, kompetentingos vykdančiosios valstybės narės institucijos gali atsisakyti pripažinti ir vykdyti tokį sprendimą esant vienam iš nepripažinimo ir nevykdymo pagrindų, išvardytų pamatinio sprendimo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse, taip pat remdamosi jo 20 straipsnio 3 dalimi.
- 29 Atsižvelgiant į tai, kad abipusio pripažinimo principas, kuriuo pagrįsta pamatinio sprendimo bendra struktūra, kaip matyti iš jo 6 straipsnio, reiškia, kad valstybės narės iš principo privalo pripažinti pagal pamatinio sprendimo 4 straipsnį perduotą sprendimą skirti finansinę baudą, nereikalaudamos jokio kito formalumo, ir nedelsdamos imtis visų jam įvykdyti būtinų priemonių, atsisakymo pripažinti ir vykdyti tokį sprendimą pagrindai turi būti aiškinami siaurai (pagal analogiją žr. 2013 m. sausio 29 d. Sprendimo *Radu*, C-396/11, 36 punktą ir nurodytą teismo praktiką).
- 30 Taip aiškinti reikia juo labiau dėl to, kad abipusiam valstybių narių pasitikėjimui, kuris yra teismų bendradarbiavimo Sąjungoje kartinis akmuo, pasiekti numatytos tinkamos garantijos. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad pagal pamatinio sprendimo 20 straipsnio 8 dalį valstybė narė, kalendoriniais metais taikiusi pamatinio sprendimo 7 straipsnio 3 dalį, kitų kalendorinių metų pradžioje privalo informuoti Tarybą ir Komisiją apie atvejus, kai buvo taikyti toje nuostatoje nurodyti sprendimo nepripažinimo ar nevykdymo pagrindai.
- 31 Jei kompetentingai vykdančiosios valstybės valdžios institucijai kyla abejonių, ar minėtos su sprendimo skirti finansinę baudą pripažinimu susijusios sąlygos yra įvykdytos, ji gali kreiptis į sprendimą priėmusios valstybės kompetentingą instituciją su prašymu pateikti papildomos informacijos ir tik paskui imtis veiksmų atsižvelgdama į šios institucijos atsakyme pateiktą vertinimą (šiuo klausimu, kiek

tai susiję su 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimu 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, p. 1), žr. minėto Sprendimo *Mantello* 50 punktą).

- 32 Atsižvelgiant į šį reglamentavimą, aiškinant pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktyje esančią sąvoką „teismas“, reikia vadovautis Teisingumo Teismo suformuluotais kriterijais, kurie taikomi vertinant, ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs organas yra „teismas“ pagal SESV 267 straipsnį. Šiuo klausimu pagal nusistovėjusią teismo praktiką Teisingumo Teismas atsižvelgia į aplinkybių visumą, t. y. ar institucija yra įsteigta teisės aktų pagrindu, ar ji nuolatinė, ar jos jurisdikcija yra privaloma, ar procesas joje grindžiamas rungimosi principu, ar ji taiko teisės normas ir yra nepriklausoma (pagal analogiją žr. 2011 m. birželio 14 d. Sprendimo *Miles ir kt.*, C-196/09, Rink. p. I-5105, 37 punktą ir nurodytą teismo praktiką).
- 33 Dėl žodžių junginio „jurisdikcija visų pirma baudžiamosiose bylose“ reikia pasakyti, jog tiesa, kad pamatinis sprendimas priimtas remiantis ESS 31 straipsnio 1 dalies a punktu ir ESS 34 straipsnio 2 dalies b punktu teismų bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose srityje.
- 34 Vis dėlto, vadovaujantis pamatinio sprendimo 5 straipsnio 1 dalimi, į jo taikymo sritį patenka pažeidimai, susiję su „elgesiu, pažeidžiančiu kelių eismo taisykles“. Pažymėtina, kad įvairiose valstybėse narėse šie pažeidimai traktuojami nevienodai: kai kuriose iš jų jie laikomi administraciniais teisės pažeidimais, o kitose – baudžiamaisiais nusižengimais.
- 35 Vadinasi, norint užtikrinti pamatinio sprendimo veiksmingumą, reikia vadovautis tokiu žodžių „jurisdikcija visų pirma baudžiamosiose bylose“ aiškinimu, pagal kurį pažeidimų kvalifikavimas pagal valstybių narių teisę neturi lemiamos reikšmės.
- 36 Tam reikia, kad pagal pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktį kompetentingas teismas taikytų procedūrą, kuri turėtų esminius baudžiamojo proceso požymius, tačiau nebūtina, kad šio teismo jurisdikcija apimtų tik baudžiamųjų bylų nagrinėjimą.
- 37 Norint įvertinti, ar tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, *Unabhängiger Verwaltungssenat* gali būti laikomas teismu, turinčiu jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose, kaip tai suprantama pagal pamatinį sprendimą, reikia bendrai įvertinti kelis objektyvius šį organą ir jo funkcionavimą apibūdinančius požymius.
- 38 Šiuo atžvilgiu pirmiausia primintina, kaip teisingai nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas, jog Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad organas, kaip antai *Unabhängiger Verwaltungssenat*, turi visus reikiamus požymius, kad būtų pripažintas teismu pagal SESV 267 straipsnį (1999 m. kovo 4 d. Sprendimo *HI*, C-258/97, Rink. p. I-1405, 18 punktas).
- 39 Toliau, kaip matyti iš Austrijos vyriausybės rašytinėse ir žodinėse pastabose pateiktos informacijos, nors formaliai pagal VStG 51 straipsnio 1 dalį *Unabhängiger Verwaltungssenat* įsteigta kaip nepriklausoma administracinė institucija, vis dėlto ji yra visų pirma kompetentinga apeliacinė instancija administracinių teisės pažeidimų, įskaitant kelių eismo taisyklių pažeidimus, bylose. Nagrinėdama tokį skundą, kuris turi suspensyvų poveikį, ji turi neribotą jurisdikciją ir taiko baudžiamojo pobūdžio procedūrą, per kurią turi būti laikomasi baudžiamosiose bylose prideramų procesinių garantijų.
- 40 Šiuo klausimu primintina, kad tarp taikytinų procesinių garantijų, be kita ko, yra VStG 1 straipsnyje numatytas *nulla poena sine lege* principas, VStG 3 ir 4 straipsniuose įtvirtintas principas, jog asmuo atsako tik tuo atveju, jei yra pakaltinamas ar sulaukęs baudžiamosios atsakomybės amžiaus, ir VStG 19 straipsnyje numatytas baudmės proporcingumo atsakomybei ir veikai principas.

- 41 Taigi *Unabhängiger Verwaltungssenat* reikia laikyti „teismu, turinčiu jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“, kaip tai suprantama pagal pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktį.
- 42 Atsižvelgiant į prieš tai išdėstytus argumentus, į pirmąjį klausimą ir antrojo klausimo a ir b dalis reikia atsakyti, kad sąvoka „teismas, turintis jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“, kaip tai suprantama pagal pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktį, yra autonominė Sąjungos teisės sąvoka ir turi būti aiškinama kaip apimanti bet kurį teismą, kuriame vykstantis procesas turi esminius baudžiamojo proceso požymius. *Unabhängiger Verwaltungssenat* atitinka šiuos kriterijus, todėl turi būti laikomas patenkančiu į šios sąvokos taikymo sritį.
- 43 Atsižvelgiant į atsakymus, pateiktus į pirmąjį klausimą ir į antrojo klausimo a ir b dalis, nėra reikalo atsakyti į antrojo klausimo c dalį.

Dėl trečiojo klausimo

- 44 Pateikdamas trečiąjį klausimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktis aiškinamas taip, jog turi būti laikoma, kad asmeniui buvo sudaryta galimybė išnagrinėti jo bylą teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose, tokiu atveju, kai prieš kreipdamasis į teismą jis turėjo laikytis ikiteisminės administracinės procedūros, ir ar šiuo atžvilgiu kompetentingo teismo atliekamos kontrolės pobūdis ir apimtis turi reikšmės pripažįstant ir vykdant sprendimą skirti baudą.
- 45 Pirma, dėl klausimo, ar teisė kreiptis į teismą užtikrinama, nepaisant pareigos prieš perduodant bylą nagrinėti teismui, turinčiam jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose, kaip tai suprantama pagal pamatinį sprendimą, laikytis išankstinės administracinės procedūros, reikia pažymėti, kaip teigė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir visos Teisingumo Teismui pastabas pateikusios šalys, kad pagal pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktį nereikalaujama, kad bylą būtų galima iš karto perduoti nagrinėti tokiam teismui.
- 46 Iš tiesų pamatinis sprendimas taikomas ir administracinių institucijų nustatytoms finansinėms baudoms. Todėl, kaip teisingai pažymi Nyderlandų vyriausybė, atsižvelgiant į valstybių narių teisės sistemų ypatumus gali būti numatyta privaloma išankstinė administracinė procedūra. Vis dėlto teisei kreiptis į teismą, turintį jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose, kaip tai suprantama pagal pamatinį sprendimą, negali būti nustatytos tokios sąlygos, dėl kurių šią teisę įgyvendinti taptų neįmanoma arba pernelyg sudėtinga (pagal analogiją žr. 2011 m. liepos 28 d. Sprendimo *Samba Diouf*, C-69/10, Rink. p. I-7151, 57 punktą).
- 47 Antra, dėl teismo, į kurį galima kreiptis, atliekamos kontrolės apimties ir pobūdžio reikia pasakyti, kad šis teismas turi turėti neribotą jurisdikciją išnagrinėti bylą tiek teisinio vertinimo, tiek faktinių aplinkybių aspektu, ir pirmiausia jis turi turėti galimybę ištirti įrodymus ir tuo pagrindu nustatyti atitinkamo asmens atsakomybę, taip pat bausmės adekvatumą.
- 48 Trečia, tai, kad asmuo nesikreipė į teismą ir dėl to finansinė bauda tapo galutinė, neturi įtakos taikant pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktį, nes pagal šią nuostatą pakanka, kad konkrečiam asmeniui „buvo sudaryta galimybė“ išnagrinėti jo bylą teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose.
- 49 Atsižvelgiant į visus išdėstytus argumentus, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad pamatinio sprendimo 1 straipsnio a punkto iii papunktis aiškinamas taip, jog turi būti laikoma, kad asmeniui buvo sudaryta galimybė išnagrinėti jo bylą teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose

bylose, tokiu atveju, kai prieš kreipdamasis į teismą asmuo turėjo laikytis ikiteisminės administracinės procedūros. Toks teismas turi turėti neribotą jurisdikciją išnagrinėti bylą tiek teisinio vertinimo, tiek faktinių aplinkybių aspektu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 50 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms, iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR, 1 straipsnio a punkto iii papunktyje nurodyta sąvoka „teismas, turintis jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose“ yra autonominė Sąjungos teisės sąvoka ir turi būti aiškinama kaip apimanti bet kurį teismą, kuriame vykstantis procesas turi esminius baudžiamojo proceso požymius. *Unabhängiger Verwaltungssenat in den Ländern* (Austrija) atitinka šiuos kriterijus, todėl turi būti laikomas patenkančiu į šios sąvokos taikymo sritį.
2. Pamatinio sprendimo 2005/214, iš dalies pakeisto Pamatiniu sprendimu 2009/299, 1 straipsnio a punkto iii papunktis aiškinamas taip, jog turi būti laikoma, kad asmeniui buvo sudaryta galimybė išnagrinėti jo bylą teisme, turinčiame jurisdikciją visų pirma baudžiamosiose bylose, tokiu atveju, kai prieš kreipdamasis į teismą asmuo turėjo laikytis ikiteisminės administracinės procedūros. Toks teismas turi turėti neribotą jurisdikciją išnagrinėti bylą tiek teisinio vertinimo, tiek faktinių aplinkybių aspektu.

Parašai.